

Deputación
DA CORUÑA

Boletín de Medioambiente

Nº 363
12/11/2025

As **Fervenzas do Zarzo**, en Irixoa, estean nova imaxe tras unha actuación da Reserva de Biosfera Mariñas Coruñesas. O proxecto busca compatibilizar turismo, desenvolvo local e conservación da contorna natural.

Con esta actuación foi **creada** unha **senda peonil de 700 metros** respectando o bosque de ribeira. Elimináronse eucaliptos e fomentouse a recuperación de especies autóctonas. Doutra banda, limpáronse residuos e melloráronse os accesos con escaleiras e pasarelas de madeiras. Tamén se instalou sinalización interpretativa sobre o **patrimonio natural e cultural** da zona. Destaca a creación dun **roteiro circular de 2,1 quilómetros** conectada co local social de Verís.

Noticias

A Estrada, Teo, Vedra e Boqueixón queren explotar con actividades náuticas o tramo navegable do Ulla

Os concellos da **Estrada, Teo, Vedra e Boqueixón** tratan de sacar adiante un proxecto conxunto de **aproveitamento do tramo navegable do río Ulla** mediante o lanzamento de **actividades náuticas e acuáticas**. Os catro municipios están bañados polo **tramo medio do río Ulla**, que é navegable. A Estrada é, ademais, o concello con máis metros lineais bañados polo leito fluvial. **O tramo medio está cheo de posibilidades por explorar**. Nesta zona levan a cabo de forma puntual actividades de rafting, pádel surf ou navegación en kaiak. Con todo, non existe unha oferta variada e estable durante os 365 días. Iso é o que pretenden conseguir A Estrada, Teo, Vedra e Boqueixón.

Máis Info

A vide de Vedra con aroma a amorodo e unha produción de récord: deu 559 quilos de uva este ano

Fai uns 25 anos, **Enrique Neira Picón** arrincou as vellas cepas que había na leira da casa familiar, en **San Miguel de Sarandón (Vedra)**, e no seu lugar plantou distintas variedades. Desa ducia e media de vides, só sobreviviu unha, que foi comendo terreo ao resto.

Hoxe ocupa uns **120 metros cadrados** (30 de longo por 4 de ancho), pero non só chama a atención a súa rápida extensión senón tamén o aroma a amorodo que desprende e a súa descoñecida produción. Desa única vide extraéronse **559 quilos de uva este ano**.

Máis Info

Así é a maior cova do mundo forrada de cristais, e está en España

“Sobe a perna esquerda ao chanzo, daquela a dereita, estírate cara a dentro, mira á esquerda”, indica ao visitante un dos guías, xusto antes de acender a luz e iluminar a cavidade. “Buah, que pasada! é alucinante!”, exclama o turista ao ver por primeira vez a **geoda de Pulpí**.

Salvo o persoal autorizado, **non se pode acceder ao seu interior**, tanto pola **seguridade** das persoas como pola dos **fráxiles e traslúcidos cristais** que tapizan a cavidade. O que si se pode é admirar a súa increíble beleza durante uns instantes, e despois facerse unha foto onda a pequena entrada. Pero que ten de especial esta geoda? **É a máis grande do mundo**, atendendo á definición máis aceptada, como a do dicionario de Xeoloxía de Whitten e Brooks, é dicir, **unha cavidade ovoidal nunha roca, tapizada por cristais proxectados cara ao centro**.

Máis Info

Se non se separasen os continentes, a vida na Terra sería moi diferente

Fai 1.800 millóns de anos, o **supercontinente Nuna** separouse, arrefriou o clima e osixenou mares aptos para as primeiras células eucariotas.

A **tectónica de placas** dinos que a ríxida cortiza terrestre, que parece ríxida e inamovible, divídese en placas que flúen, móvense, chocan e sepáranse ao longo de millóns de anos. Un equipo da Universidade de Sidney e a Universidade de Adelaida reconstruíu 1.800 millóns de anos de movementos de placas tectónicas para explicar por que un período supostamente tranquilo foi, en realidade, decisivo para a aparición da vida complexa na terra. O traballo céntrase na **fragmentación do supercontinente Nuna fai uns 1.460 millóns de anos**. Segundo as súas simulacións, cando os bloques continentais comezaron a separarse, a lonxitude total do perímetro das plataformas máis superficiais **duplicouse** ata alcanzar uns **130.000 quilómetros**. Esas **augas pouco profundas mantivéronse amornadas e ricas en osíxeno** durante longos intervalos de tempo. Iso importa porque os ambientes estables e ben osixenados favorecen a aparición de células máis complexas.

Máis Info

Coche eléctrico: ‘vantaxes e ‘inconvenientes’, sabemos pouco da ‘tecnoloxía’ que hai detrás e do que implica

O **coche eléctrico** preséntase como unha das **grandes solucións para reducir as emisións de gases contaminantes** e avanzar cara a unha mobilidade máis sostible. Con todo, aínda sabemos pouco sobre a tecnoloxía que o sustenta e sobre as implicacións sociais, económicas e ambientais que conleva a súa expansión.

Entré as súas **principais vantaxes** destacan a redución das emisións directas de dióxido de carbono, a menor contaminación acústica e o menor custo operativo en comparación cos vehículos de combustión. Ademais, ao depender da electricidade en lugar dos combustibles fosís, os coches eléctricos poden aproveitar fontes renovables, o que contribúe á transición enerxética.

Con todo, os **inconvenientes e desafíos** son significativos. A produción das **baterías de litio**, esenciais para o seu funcionamento, implica un **alto custo ambiental** debido á extracción intensiva de minerais como o litio, o cobalto e o níquel, moito veces en condicións laborais precarias. Ademais, a **reciclaxe** destas baterías aínda **non está completamente desenvolvido**, o que expón interrogantes sobre o seu impacto a longo prazo.

Máis Info

Sabías que...

Os Museos Científicos Coruñeses celebran a Semana da Ciencia do 8 ao 16 de novembro.

Haberá nove xornadas consecutivas de entrada gratuíta, nas que o público poderá gozar das exposicións interactivas e as actividades previstas na **Casa das Ciencias, Domus e Aquarium Finisterrae**.

Máis Info

Mestura informativa

RECEITA ECOLÓXICA: Torta de queixo A VIÑA

Ingredientes: 750 g de queixo crema, 375 g de nata de montar 35% MG, 5 ovos L, 225 azucre común, 20 g de maicena ou fariña de trigo.

O molde será desmontable de 22 cm.

Prequentamos o forno a 210 °C con calor abaixo e arriba.

Envorcar nun bol o queixo crema co azucre e mesturar con baleas ata obter unha crema.

Agregar os ovos aos poucos batendo de cada vez e alternando coa adición da nata.

Engadir a fariña (ou maicena) pasada por un tamiz, integrar.

Envorcar a mestura no molde forrado de papel vexetal e enfornar en forno prequentado a 210 °C durante 40 minutos con calor abaixo e arriba.

FINALIZADO o enornado (debe quedar algo temblorosa, para que manteña a cremosidade é normal que así sexa) entreabrir a porta do forno, (poñer unha culler de madeira) deixar a torta dentro durante 4 horas (ou toda a noite).

Animais moi cómicos: as fotos finalistas dos Comedy Wildlife 2025

Como cada ano xa se coñecen os finalistas dos **Comedy Wildlife Photo Awards**. Nesta edición son 40 instantáneas nas que se mostra o **mundo animal** dunha maneira en grao sumo simpática e divertida. Nesta galería recóllese unha selección e agora é a quenda de votar as mellores. As **gañadoras** serán anunciadas o próximo **9 de decembro**.

Máis Info

Árbores autóctonas e xardíns verticais: así serán os refuxios climáticos en Ourense

Ourense será a cidade galega escollida pola Xunta para impulsar a creación dús **primeiros refuxios climáticos de Galicia**, entendidos como espazos cunha relativa **estabilidade climática e condicións ambientais favorables**, que vos fan idóneos para combater as altas temperaturas e ofrecer **protección á poboación**. Trátase dunha experiencia inédita en Galicia que se baseará na **plantación de árbores**, principalmente autóctonas, e na aplicación doutras solucións baseadas na natureza, como **xardíns verticais** ou **elementos de auga**, para mitigar vos efectos do quecemento global.

Máis Info

Como evitar os pesticidas presentes nos alimentos: «Están no 40% das verduras de produción convencional»

As **froitas, as verduras e outros alimentos frescos** son cada vez máis recoñecidos dentro da nosa dieta. Aumentar o seu consumo, ao incorporar unha maior proporción de **fibra e de micronutrientes**, facilita a proliferación das **bacterias beneficiosas** no noso tracto dixestivo, mellor saúde mental e física ao diminuír a inflamación e mellorar a absorción de nutrientes no intestino. Pero estes produtos da horta poden estar expostas a tóxicos provenientes de **pesticidas, fungicidas** e outras substancias utilizadas durante o seu proceso de cultivo, conservación e distribución...

Máis Info

O vídeo que amosa os efectos da vertedura de aceite de palma nas praias da ría de Vigo

Case unha semana despois, séguense a notar os efectos da **vertedura de aceite de palma** producida no peirao de Guixar. Os restos de **aceite solidificado** chegaron á outra beira da ría, a lugares como Moaña, dende O Con ata Domaio.

Máis Info

Boas Prácticas

Alacante converte os seus restos orgánicos en compost de alta calidade cunha nova liña de tratamento no Cetra

O Concello de Alacante puxo en marcha a **nova liña de afino de biorresiduos do Centro de Tratamento de Residuos (Cetra)**, unha instalación que permitirá **converter os restos orgánicos recolleitos a través do contedor marrón en compost de alta calidade** para agricultura e xardinería. Cun investimento de **2,4 millóns de euros**, esta actuación supón un novo paso cara a un **modelo de xestión máis sostible e aliñado cos principios de economía circular**.

A nova instalación **mellorará o tratamento dos residuos orgánicos e permitirá xerar máis de 30.000 toneladas anuais de compost**, fomentando a sustentabilidade e a reutilización dos recursos locais conforme ás directivas europeas.

[Máis Info](#)

Canarias logra o Guinness World Record á planta desalinizadora máis eficiente do mundo

O **Instituto Tecnolóxico de Canarias (ITC)**, entidade pública adscrita á Consellería de Universidades, Ciencia e Innovación e Cultura do Goberno de Canarias, foi recoñecido oficialmente por **Guinness World Records** por alcanzar o **menor consumo enerxético rexistrado nunha planta desalinizadora de auga de mar por ósmose inversa: 1,794 kWh por metro cúbico de auga producida**.

Este logro, conseguido grazas ao innovador sistema **DESALRO 2.0®**, consolida a **Canarias como referente mundial en tecnoloxías de desalación sostible**, situando ao ITC na elite da **I+D internacional en eficiencia hídrica**.

[Máis Info](#)

A Coruña instala catro novos mini-puntos limpos: Praza de Pontevedra, Matogrande, Elviña e Cidade Escolar

O Concello amplía con **catro instalacións máis** a rede de puntos de proximidade destinados a residuos domésticos de difícil reciclaxe. Os novos **mini puntos limpos** están situados na Praza de Pontevedra (na confluencia coa rúa Santo Andrés); na rúa Juan Díaz Porlier 7, en Matogrande; na avenida de Salvador de Madariaga 1, en Elviña; e na avenida de Gran Canaria 2 (xunto á praza da Tolerancia), na Cidade Escolar.

Nestes contedores de pequeno formato, a cidadanía poderá **depositar residuos domésticos de tamaño reducido e reciclaxe complexa**, como bolígrafos e material de escritura, cartuchos de tinta, pequenos RAEE (residuos de aparellos eléctricos e electrónicos), pilas e acumuladores, cápsulas de café e lámpadas.

[Máis Info](#)

AXENDA AMBIENTAL

- **El Consorcio As Mariñas lanza su concurso fotográfico para el calendario de 2026.** O prazo permanecerá aberto ata o 23 de novembro. Os envíos efectuaranse a comunicacion@consorcioam.org.

[Máis Info](#)

- **Corre por un mundo sostible, 23 novembro 2025.** Corre hoxe, coida o mañá.

[Máis Info](#)

[Ver Boletíns anteriores](#)